

Провадження № 1-кс/331/1292/2022
Справа № 331/4393/22

УХВАЛА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

23 листопада 2022 року

місто Запоріжжя

Слідчий суддя Жовтневого районного суду міста Запоріжжя Скользєва Н.Г., при секретарі судового засідання Постарнак М.М., за участю слідчого Скрипки О.В., прокурора Палагути О.В., захисника Рибальченка А.С., розглянувши клопотання старшого слідчого в ОВС 2-го відділення слідчого відділу УСБУ в Запорізькій області Скрипки О.В., погоджене з прокурором відділу Запорізької обласної прокуратури Палагую О.В., про здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22022080000000698, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 27.05.2022 року відносно підозрюваного **Мацака Володимира Івановича**, 12.11.1957 р.н., уродження с. Птахівка, Скадовського району, Херсонської області, українця, громадянина України, зареєстрованого за адресою: Запорізька область, Мелітопольський р-н, с. Мала Михайлівка, вул. 50 років Перемоги, буд. 43, одруженого, який не має на утриманні неповнолітніх дітей, депутата Веселівської селищної ради, тобто особи, щодо якої згідно ст. 480 КПК України передбачений особливий порядок кримінального провадження, раніше не судимому,

- у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

ВСТАНОВИЛА:

Старший слідчий в ОВС 2-го відділення слідчого відділу УСБУ в Запорізькій області Скрипка О.В. звернувся до слідчого судді з клопотанням, погодженим з прокурором відділу Запорізької обласної прокуратури Палагую О.В. про здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22022080000000698, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 27.05.2022 року відносно підозрюваного Мацака Володимира Івановича за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

В обґрунтування клопотання зазначено, що громадянин України Мацак В.І., усвідомлюючи протиправність своїх дій та бажаючи настання негативних наслідків, у невстановлений час, але не пізніше 09.05.2022 року, перебуваючи на території Мелітопольського району Запорізької області, де з 27.02.2022 та на час повідомлення про підозру діє окупаційний режим російської федерації (далі – РФ), та відповідно до Наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України № 75 від 25.04.2022 (в редакції наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 26.08.2022 № 193), яким затверджено Перелік територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) є таким, що перебуває у тимчасовій окупації, усвідомлюючи протиправність своїх дій та бажаючи настання негативних наслідків, будучи депутатом Веселівської селищної ради Мелітопольського району Запорізької області VIII-го скликання від політичної партії «Опозиційний блок», добровільно зайняв керівну посаду у незаконному органі влади – окупаційній адміністрації держави-агресора – голови «Веселовской поселковой администрации Мелітопольского района», пов'язану з виконанням організаційно-розпорядчих та адміністративно-господарських функцій, створеному представниками держави-агресора на тимчасово окупованій території Веселівської селищної ОТГ Мелітопольського району Запорізької області, яку займає на час повідомлення про підозру.

15 вересня 2022 року керівником Запорізької обласної прокуратури складено письмове повідомлення про підозру Мацаку Володимирі Івановичу, 12.11.1957 р.н., про те, що він обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст.

111-1 КК України – добровільне зайняття громадянином України посади, пов'язаної з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій, у незаконних органах влади, створених на тимчасово окупованій території, у тому числі в окупаційній адміністрації держави-агресора.

Відповідно до вимог ч.3 ст.111, ч.8 ст.135, ст.276-278 КПК України Мацак В.І. повідомлено встановленим порядком про підозру, шляхом публікації повідомлення про підозру у засобі масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження - номері №207 (7328) від 27.09.2022 газети КМУ «Урядовий кур'єр», а також 23.09.2022 на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Окрім того, 27.09.2022 копія письмового повідомлення про підозру відповідно до вимог ч.8 ст.135 КПК України також вручена його захиснику – адвокату Рибальченку А.С., якого призначено Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Донецькій та Запорізькій областях, у даному кримінальному провадженні.

Таким чином, відповідно до вимог ст.111, ч.8 ст.135 КПК України, 27.09.2022 Мацак В.І. був належним чином повідомлений про підозру. Окрім того, підозрюваний Мацак В.І. був викликаний встановленим порядком на 26 та 27 вересня 2022 року, та за викликом дотепер не з'явився та жодним чином не повідомив про причини неявки, у зв'язку з чим є всі підстави вважати, що підозрюваний ухиляється від явки до органу досудового розслідування за викликом та умисно переховується з метою уникнення кримінальної відповідальності на тимчасово окупованій території України.

Так, відповідно до наявних матеріалів кримінального провадження, підозрюваний Мацак В.І. зареєстрований та фактично проживає за адресою: Запорізька область, Мелітопольський р-н, с. Мала Михайлівка, вул. 50 років Перемоги, буд. 43, що на теперішній час є тимчасово окупованою збройними формуваннями РФ територією України, яка відповідно до наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України №75 від 25.04.2022 «Про затвердження Переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) станом на 23 серпня 2022 року» (в редакції наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 17.10.2022 року №233) внесена до переліку територіальних громад, розташованих в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), де і переховується від органу досудового розслідування.

На підставі зазначених вище обставин 10.10.2022 органом досудового розслідування було оголошено підозрюваного Мацака В.І. у державний та міжнародний розшук, здійснення якого доручено оперативним співробітникам Мелітопольського МВ УСБУ в Запорізькій області.

Обґрунтованість підозри у вчиненні Мацаком В.І. зазначеного злочину, підтверджується зібраними з дотриманням вимог КПК України доказами, а саме:

1. Протоколом допиту свідка Кутьєва С.А. (перший заступник голови Веселівської селищної ради), про те, що після окупації смт. Веселе, Мелітопольського р-н було створено окупаційну адміністрацію, яку очолив депутат Веселівської селищної ради від політичної сили «Опозиційний блок» Мацак В.І.

2. Протоколом допиту свідка Кривко І.О. (директор Веселівської різнопрофільної гімназії), який показав про те, що депутат Веселівської селищної ради від політичної сили «Опозиційний блок», Мацак В.І. зайняв посаду голови окупаційної адміністрації Веселівської ОТГ та проводить зібрання різних верств населення схилиючи їх до співпраці із окупантами.

3. Протоколом допиту свідка Шкрум А.П. (директор фермерського господарства «Каріна»), який показав, що не пізніше 01.06.2022 в приміщенні Веселівської районної ради (актова зала) Мацак В.І., як голова окупаційної адміністрації Веселівської ОТГ разом із головою окупаційної адміністрації Мелітопольського району Сігутою А.А. провів зібрання керівників сільськогосподарських господарств, та повідомив, що на території смт. Веселе вже діє відділ народної міліції, а також, що в незаконно створену адміністрацію здійснюється працевлаштування осіб, які погодились співпрацювати.

4. Протоколом допиту свідка Кіяшко П.М. (голова Веселівської селищної ради), який показав, що на його посаду, незаконно було назначено Мацака В.І., який виконує свої обов'язки в кабінеті Кіяшко П.М.

5. Протоколом допиту свідка Колісник І.О., який показав, що після окупації смт. Веселе

Жовтневий районний суд
м. Запоріжжя

Скользяева

*824*12008944*1*1*

депутат 8 скликання Веселівської селищної ради Мацак В.І. зайняв посаду голови окупаційної адміністрації – т.зв. «Веселовской поселковой администрации», а також організував та провів 09.05.2022 мітинг присвячений «Дню перемоги», під час якого виражав радість стосовно того, що росія захопила смт. Веселе.

6. Протоколами огляду пропагандистських проросійських Telegram-каналів «Новый Мелітополь» та «Новое Веселое», у яких містяться статті та відеоматеріали із виступами Мацака В.І. з приводу його діяльності, як голови окупаційної адміністрації «Веселовской поселковой администрации».

7. Інформацією Веселівської селищної ради щодо наявності у Мацака В.І. статусу депутата цієї ради восьмого скликання.

8. Матеріалами НСРД, які підтверджують факти зайняття Мацаком В.І. посади голови окупаційної адміністрації Веселівської ОТГ – т.зв. «Веселовской поселковой администрации», та його співпраці з представниками збройних формувань рф та представниками окупаційної адміністрації Мелітопольського району.

9. Іншими матеріалами кримінального провадження.

Таким чином, під час досудового розслідування встановлено, що підозрюваний Мацак В.І. ухиляється від явки на виклик слідчого (двічі не прибув на виклик без поважної причини), оголошений у державний та міжнародний розшук та фактично перебуває на тимчасово окупованій збройними формуваннями рф території Веселівської ОТГ Мелітопольського р-ну, Запорізької області.

Тобто, притягнути підозрюваного Мацака В.І. до кримінальної відповідальності у загальному порядку, передбаченому кримінально-процесуальним законодавством, не надається можливим, але при цьому наявні достатні підстави для проведення у даному кримінальному провадженні стосовно підозрюваного спеціального досудового розслідування злочину, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України.

Згідно ч.8 ст.135 КПК України повістка про виклик особи, стосовно якої існують достатні підстави вважати, що така особа виїхала та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, у випадку обґрунтованої неможливості вручення їй такої повістки згідно з частинами першою, другою, четвертою – сьомою цієї статті, публікується в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Згідно з ч. 5 ст. 139 КПК України ухилення від явки на виклик слідчого, прокурора чи судовий виклик слідчого судді, суду (неприбуття на виклик без поважної причини більш як два рази) підозрюваним та оголошення його у міждержавний та/або міжнародний розшук є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження.

Відповідно до ч.1 ст.297-1 КПК України спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень цієї глави.

Згідно з положеннями ч.2 ст.297-1 КПК України спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями, у тому числі ст. 111-1 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

В той же час відповідно до ч. 3 ст. 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» ухилення від явки на виклик слідчого (неприбуття на виклик без поважної причини більш як два рази) підозрюваним, який перебуває на тимчасово окупованій території України, та оголошення його у розшук є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України, з особливостями, встановленими цим Законом. Вимога про оголошення у міждержавний або міжнародний розшук не поширюється на випадки, якщо вирішується питання про застосування стосовно цих осіб спеціального кримінального провадження.

На підставі викладеного, слідчий просить слідчого суддю надати дозвіл на здійснення

спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22022080000000698, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 11.10.2022 року відносно підозрюваного Мацака Володимира Івановича ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Слідчий та прокурор, кожен в окремість, в судовому засіданні клопотання підтримали та просили слідчого суддю його задовольнити, посилаючись на його обґрунтованість та доведеність.

Захисник Рибальченка Д.С. в судовому засіданні просив розглянути клопотання на розсуд суду.

Слідчий суддя, розглянувши клопотання та надані матеріали, вислухавши пояснення осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні, приходить до такого.

Слідчим суддею встановлено, що в провадженні слідчого відділу УСБУ в Запорізькій області знаходиться кримінальне провадження № 22022080000000698, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 27.05.2022 року відносно підозрюваного Мацака Володимира Івановича за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Обґрунтованість підозри Мацака В.І. у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України, підтверджується зібраними з дотриманням вимог КПК України доказами, а саме:

1. Протоколом допиту свідка Кутьєва С.А. (перший заступник голови Веселівської селищної ради), про те, що після окупації смт. Веселе, Мелітопольського р-н було створено окупаційну адміністрацію, яку очолив депутат Веселівської селищної ради від політичної сили «Опозиційний блок» Мацак В.І.

2. Протоколом допиту свідка Кривко І.О. (директор Веселівської різнопрофільної гімназії), який показав про те, що депутат Веселівської селищної ради від політичної сили «Опозиційний блок», Мацак В.І. зайняв посаду голови окупаційної адміністрації Веселівської ОТГ та проводить зібрання різних верств населення схилиючи їх до співпраці із окупантами.

3. Протоколом допиту свідка Шкрум А.П. (директор фермерського господарства «Каріна»), який показав, що не пізніше 01.06.2022 в приміщенні Веселівської районної ради (актова зала) Мацак В.І., як голова окупаційної адміністрації Веселівської ОТГ разом із головою окупаційної адміністрації Мелітопольського району Сіутою А.А. провів зібрання керівників сільськогосподарських господарств, та повідомив, що на території смт. Веселе вже діє відділ народної міліції, а також, що в незаконно створену адміністрацію здійснюється працевлаштування осіб, які погодились співпрацювати.

4. Протоколом допиту свідка Кіяшко П.М. (голова Веселівської селищної ради), який показав, що на його посаду, незаконно було назначено Мацака В.І., який виконує свої обов'язки в кабінеті Кіяшко П.М.

5. Протоколом допиту свідка Колісник І.О., який показав, що після окупації смт. Веселе депутат 8 скликання Веселівської селищної ради Мацак В.І. зайняв посаду голови окупаційної адміністрації – т.зв. «Веселовской поселковой администрации», а також організував та провів 09.05.2022 мітинг присвячений «Дню перемоги», під час якого виражав радість стосовно того, що росія захопила смт. Веселе.

6. Протоколами огляду пропагандистських проросійських Telegram-каналів «Новый Мелітополь» та «Новое Веселое», у яких містяться статті та відеоматеріали із виступами Мацака В.І. з приводу його діяльності, як голови окупаційної адміністрації «Веселовской поселковой администрации».

7. Інформацією Веселівської селищної ради щодо наявності у Мацака В.І. статусу депутата цієї ради восьмого скликання.

8. Матеріалами НСРД, які підтверджують факти зайняття Мацаком В.І. посади голови окупаційної адміністрації Веселівської ОТГ – т.зв. «Веселовской поселковой администрации», та його співпраці з представниками збройних формувань РФ та представниками окупаційної адміністрації Мелітопольського району.

9. Іншими матеріалами кримінального провадження.

Таким чином, під час досудового розслідування встановлено, що підозрюваний Мацак В.І. ухиляється від явки на виклик слідчого (двічі не прибув на виклик без поважної причини), оголошений у державний та міжнародний розшук та фактично перебуває на тимчасово

окупованої збройними формуваннями РФ території Веселівської ОТГ Мелітопольського р-ну, Запорізької області.

Тобто, притягнути підозрюваного Мацака В.І. до кримінальної відповідальності у загальному порядку, передбаченому кримінально-процесуальним законодавством, не надається можливим, але при цьому наявні достатні підстави для проведення у даному кримінальному провадженні стосовно підозрюваного спеціального досудового розслідування злочину, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України.

Згідно ч.8 ст.135 КПК України повістка про виклик особи, стосовно якої існують достатні підстави вважати, що така особа виїхала та/або перебуває на тимчасово окупованій території України, території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, у випадку обґрунтованої неможливості вручення їй такої повістки згідно з частинами першою, другою, четвертою – сьомою цієї статті, публікується в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора.

Згідно з ч. 5 ст. 139 КПК України ухилення від явки на виклик слідчого, прокурора чи судовий виклик слідчого судді, суду (непритуття на виклик без поважної причини більш як два рази) підозрюваним та оголошення його у міждержавний та/або міжнародний розшук є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження.

Відповідно до ч.1 ст.297-1 КПК України спеціальне досудове розслідування (in absentia) здійснюється стосовно одного чи декількох підозрюваних згідно із загальними правилами досудового розслідування, передбаченими цим Кодексом, з урахуванням положень цієї глави.

Згідно з положеннями ч. 2 ст.297-1 КПК України спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні щодо злочинів, передбачених статтями, у тому числі 111-1 Кримінального кодексу України, стосовно підозрюваного, крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

В той же час, відповідно до ч. 3 ст. 12 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», ухилення від явки на виклик слідчого (непритуття на виклик без поважної причини більш як два рази) підозрюваним, який перебуває на тимчасово окупованій території України, та оголошення його у розшук є підставою для здійснення спеціального досудового розслідування чи спеціального судового провадження в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України, з особливостями, встановленими цим Законом. Вимога про оголошення у міждержавний або міжнародний розшук не поширюється на випадки, якщо вирішується питання про застосування стосовно цих осіб спеціального кримінального провадження.

Так, відповідно до наявних матеріалів кримінального провадження, підозрюваний Мацак В.І. зареєстрований та фактично проживає за адресою: Запорізька область, Мелітопольський р-н, с. Мала Михайлівка, вул. 50 років Перемоги, буд. 43, що на теперішній час є тимчасово окупованою збройними формуваннями РФ територією України, яка відповідно до наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України №75 від 25.04.2022 «Про затвердження Переліку територіальних громад, що розташовані в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні) станом на 23 серпня 2022 року» (в редакції наказу Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 17.10.2022 року №233) внесена до переліку територіальних громад, розташованих в районі проведення воєнних (бойових) дій або які перебувають в тимчасовій окупації, оточенні (блокуванні), де і переховується від органу досудового розслідування.

На підставі зазначених вище обставин 10.10.2022 органом досудового розслідування було оголошено підозрюваного Мацака В.І. у державний та міжнародний розшук, здійснення якого доручено оперативним співробітникам Мелітопольського МВ УСБУ в Запорізькій області.

Згідно з ч. 1 ст. 42 КПК України підозрюваним є особа, якій у порядку, передбаченому статтями 276-279 цього Кодексу, повідомлено про підозру, особа, яка затримана за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або особа, щодо якої складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок не встановлення місцезнаходження особи, проте

вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень.

Водночас, положеннями ст. 297-5 КПК України передбачено, що повістки про виклик підозрюваного у разі здійснення спеціального досудового розслідування надсилаються за останнім відомим місцем його проживання чи перебування та обов'язково публікуються в засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора. З моменту опублікування повістки про виклик у засобах масової інформації загальнодержавної сфери розповсюдження та на офіційному веб-сайті Офісу Генерального прокурора підозрюваний вважається належним чином ознайомленим з її змістом.

Окрім того, слідчий суддя, поряд з положеннями ч. 2 ст. 297-4 КПК України, враховує практику Європейського суду з прав людини у відповідності до якої «обгрунтована підозра» про яку йдеться у ст. 5 Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини, означає наявність фактів чи інформації, котрі могли би переконати об'єктивного спостерігача, що конкретна особа можливо вчинила злочин.

Як неодноразово зазначав у своїх рішеннях Європейський суд з прав людини, факти, які є причиною виникнення підозри, не повинні бути такими самими переконливими як ті, що є необхідними для обгрунтування обвинувального вироку чи судо висунення обвинувачення, що здійснюється на наступній стадії процесу («Murrey v. the United Kingdom»). Наявність обгрунтованої підозри передбачає наявність фактів або інформації, які б могли переконати об'єктивного спостерігача в тому, що відповідна особа могла вчинити злочин, однак те, що можна вважати «обгрунтованим», залежить від усіх обставин справи («Fox, Campbell and Hartley v. the United Kingdom»).

Не вирішуючи питання щодо доведеності вини та кваліфікації дій підозрюваного, а виходячи лише з фактичних даних, які містяться в матеріалах, доданих до клопотання, слідчий суддя вважає, що Бідняк В.В. обгрунтовано підозрюється у вчиненні інкримінованого йому кримінального правопорушення.

Враховуючи викладене, слідчий суддя приходить до висновку про наявність достатніх підстав для задоволення клопотання слідчого про здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22022080000000698, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 27.05.2022 року відносно підозрюваного Мацака Володимира Івановича за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України.

Керуючись ст. ст. 297-1 - 297-4 КПК України, слідчий суддя

УХВАЛИВ:

Клопотання старшого слідчого в ОВС 2-го відділення слідчого відділу УСБУ в Запорізькій області Скрипки О.В., погоджене з прокурором відділу Запорізької обласної прокуратури Палагутою О.В., про здійснення спеціального досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22022080000000698, внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 27.05.2022 року відносно підозрюваного Мацака Володимира Івановича за ознаками вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 111-1 КК України – задовольнити.

Надати дозвіл на здійснення спеціального досудового розслідування стосовно підозрюваного Мацака Володимира Івановича, 12.11.1957 року народження у кримінальному провадженні № 22022080000000698 від 27.05.2022.

Ухвала підлягає негайному виконанню з моменту її оголошення та не може бути оскаржена, заперечення на неї можуть бути подані під час підготовчого провадження в суді.

Суддя:

Н.Г. Скользєва

Виготовлено з автоматизованої системи документообігу суду. Ухвала набрала законної сили 23 листопада 2022 р.

Секретар судового засідання:

Дата засвідчення: «23» листопада 2022 р.

Всього в копії

Секретар:

М.М.Постарнак

Скользєва

824

арк.